

Gudstjänst i Råneå, S:t Petri ev-luth församling och Öjebyn, S:t Jakobs ev-luth församling,
den 15 oktober 2006

18:e sön efter Trefaldighet (Det förnämsta budet i lagen [liturg. färg: grön])

”VI ÄR KALLADE TILL ENIGHET!”

Predikotext: Ef 4:1-6

Aposteln Paulus skrev Efesierbrevet under sin första fångenskap, troligtvis år 61 eller 62 e.Kr. Man skulle kunna dela Efesierbrevet på två delar: i kapitel 1-3 är betoningen på kristna läror och i kapitel 4-6 är betoningen mer på uppmaning för det kristna livet. Det är alltid viktigt att komma ihåg när vi talar om helgelsen—hur vi ska leva och uppträda som kristna—att grunden och kraften ligger i evangeliet. När vi nu ska koncentrera oss på Pauli ord i dagens episteltext ska vi ha detta i minnet. Paulus har talat om de väldiga gärningar Gud har gjort för oss och för vår frälsning i de föregående kapitlen. Det är i detta brev, som Paulus skriver de väl kända orden: **”Ty av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen skall berömma sig.”**¹ Guds nåd i Kristus är grunden för vår frälsning. När nu grunden är lagd² och vi har övergått från den andliga döden till det verkliga livet³ kan vi förstå rätt apostelns undervisning om helgelsen. Det kristna livet eller helgelsen följer rättfärdiggörelsen.

”Jag uppmanar er därför” (v.1a), börjar aposteln Paulus dagens episteltext. Med detta hänvisar han till allt det som han har just skrivit i de föregående tre kapitlen. **”Jag uppmanar er därför, jag som är en fånge i Herren, att leva värdigt den kallelse ni har fått”** (v.1). Inte fängelse, misshandel eller ens självaste döden kunde ta Paulus hans berömmelse, vilken han hade i Kristus. Från vår kallelse hittar vi kraften och motivationen till helgelsen, det kristna livet. *Vad är det för kallelse som Paulus här talar om?* Det är evangeliets kraftfulla kallelse. Genom den har Gud själv kallat oss från den andliga döden till det andliga livet. Den Helige Ande har skapat tron i våra hjärtan genom evangeliet som har kommit till oss genom Ordet och dopet. Genom denna kallelsen har vi blivit flyttade från mörkret till ljuset och blivit tagna till Guds familj. Genom denna himmelska kallelsen har vi blivit del av **”ett utvalt släkte, ett konungligt prästerskap, ett heligt folk, ett Guds eget folk”**⁴, som aposteln Petrus skriver. Vi bär i och med oss den Treenige Gudens namn. Vi är döpta i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn! Vår kallelse är en helig kallelse. Bakom vår kallelse ligger Guds nåd och frälsningsplan, Kristi lidande och död, och Hans segerrika uppståndelse från de döda! *Finns det någon större eller högre kallelse som vi har fått än att bli kallad till Guds barn och Kristi medarvingar?! Finns det någonting här på jorden som skulle vara så viktigt att man är redo att förlora evigheten på grund av det? Berömdhet? Makt? Pengar? En kvinna eller en man?*

”Var ödmjuka och milda på allt sätt” (v.2a), fortsätter Paulus dagens epistel. Gud har kallat oss—vi som i oss själva endast är värdiga det eviga straffet i helvetets lågor—till tro och evigt liv. Av Guds överflödande nåd har vi fått himmelrikets pass i dopet. Det är blott på grund av Hans nåd vi är troende, och detta gäller oss alla som tror och bekänner Kristus! Tittar du runt dig här i kyrkan ser du bara syndiga människor, människor för vilka Gud var färdig att offra Sin egen Son! Vi är förlåtna syndare allesammans. Vi har ingen orsak för högmod eller elakhet i våra tankar eller ord mot våra medmänniskor. Vi ska inte såra varandra med våra ord eller gärningar, istället ska vi vara milda och ödmjuka. Men att vara mild och ödmjuk betyder inte att vi ska vara intetsägande och mesiga om det behövs tillrättavisning eller varning i något fall... Vi ska bygga upp i stället för att riva ner; vi ska uppmuntra i stället för att såra; hjälpa i stället för att hindra.

¹ Ef 2:8,9.

² 1 Kor 3:11.

³ Joh 5:24; Rom 6:13.

⁴ 1 Petr 2:9.

Gud känner oss människor bättre än vi gör själv. Han vet att det är lätt att det uppkommer missämja mellan människor, även mellan de troende. Men Han vill att vi ska hålla oss till varandra i Hans Kyrka. Privatföretagsamheten, om det betyder att man kör sitt eget race på det andliga planet, utan att ta hänsyn på Guds familj, är inte ok! Sådant kan skapa schism i församlingen. Minst lika farligt är det om man driver en lära som viker från Guds ord. Sådant är oacceptabelt i församlingen och kyrkan. Man kan undvika mycket onödigt förvirring och begränsa Satans försök att förstöra stillsamheten och kärleken bland församlingen om man kommer ihåg dessa två apostoliska principer: 1) **”låt allt ske på ett värdigt sätt och med ordning”**⁵ och 2) **”Låt allt hos er ske i kärlek.”**⁶

I vårt text läste vi: **”Visa tålmod och ha fördrag med varandra i kärlek. Var ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band”** (v.2,3). När Gud skänker tron i en människas hjärta då tänds också tillit på Jesus och Hans ord i hjärtat. Det finns en fundamental enighet bland alla Guds barn. Luther skriver i Stora katekesen: *”Jag tror, att det på jorden finnes en liten hop eller församling av idel heliga under ett huvud, Kristus, kallad tillsammans genom den Helige Ande, i en tro, ett sinne och en kunskap, utrustad med mångahanda gåvor, dock endräktig i kärleken, utan partier och splittring.”*⁷ Detta är sant om den allmänna kristna Kyrkan och om var och en av hennes medlemmar—tills förnuftet kommer in i bilden. Det är ingenting fel med förnuftet om man använder det rätt och vet des begränsningar. Men när den fallna förnuftet börjar förtrycka Guds ord, då har vi en problem. Vi kristna behöver inte vara oförnuftiga, men vi bör veta förnuftets begränsningar. När **”vi gör varje tanke till en lydlig fånge hos Kristus”**⁸, som Paulus gjorde, då är vi på säkra vatten. Som exempel om den fundamentala enigheten som gäller i en kristens hjärta från trons början skulle vi kunna nämna barn som är döpta inom den romerskkatolska kyrkan. Deras dop är rätt men när barnen växer och börjar höra gärningsläran i stället för evangeliet utställs hennes tro till allvarlig fara... Andens enhet är ”medfödd” med tron både i läran och levandet i en kristens liv. Allt skulle vara utmärkt bra om det inte fanns en djävul, den fallna världen och vår syndig natur. När dessa kommer in i bilden, rör de till detta saliga tillstånd. I början av Efesierbrevets fjärde kapitel, verkar aposteln tala speciellt om den enhet vilken den Helige Ande har skapat mellan de kristna när det gäller levandet. Han kallar oss att bevara Andens enhet genom vår beteende.

Gud **”handlar inte med oss efter våra synder och lönar oss inte efter våra missgärningar”**⁹. Han är tålmodig och har stor fördrag med oss. Det behagar Gud att vi visar tålmod och har fördrag med varandra i kärlek. Han vill att vi är eniga, även **”ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band”** (v.3). Det skulle troligtvis inte vara så svårt att hitta något fel på andras kristen vandring. Men vi är inte kallade att ligga på lur och söka efter alla svaghetssynder som förekommer i var och ens liv. Här skall förlåtelsen gälla! Petrus säger, att **”kärleken överskyler många synder.”**¹⁰ Vi ska vara **”ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band”** (v.3). Genom vår kallelse som Guds barn har vi fått den Helige Ande. Han är enhetens Ande och har givit oss kärlek mot våra trossyskon. Denna kärlek vill Han att vi bevarar. Han är fridens Ande och vi, som sagt ska låta förlåtelsen regera över svaghetens synder, men på andra sidan vi ska akta oss att vi inte låter synden få hembygdsrätt i våra hjärtan och församlingen. Genom den dagliga ångern och bättringen ska den gamla människan i oss **”dödas tillsammans med alla synder och onda begärelser, och att sedan en ny människa dagligen skall uppstå och leva i rättfärdighet och helighet inför Gud för evigt”**¹¹, som Luther säger i Lilla katekesen när han beskriver dopets betydelse. Den Helige Ande säger: **”Var och en som nämner Herrens namn skall hålla sig borta från orättfärdigheten.”**¹² Johannes skriver: **”Den som är född av Gud gör inte synd, ty Guds säd**

⁵ 1 Kor 14:40.

⁶ 1 Kor 16:14.

⁷ Luthers stora katekes. Andra delen: Om tron. Tredje artikeln, #51.

⁸ 2 Kor 10:5.

⁹ Ps 103:10.

¹⁰ 1 Petr 4:8.

¹¹ Luthers lilla katekes. Fjärde huvudstycken: Det heliga dopets sakrament. IV. (#12.)

¹² 2 Tim 2:19.

förblir i honom. Han kan inte synda, eftersom han är född av Gud.”¹³ Andens enhet blir hotad och fridens band brutet om synden, i stället att den erkänns och blir förlåten, försvaras och vidhålls. Vi är bristfälliga och det är lätt att vi faller till passivitet eller börjar klaga på våra bröder och systrar istället för att låta kärleken överskylda deras svagheter och synder. Därför behövde efesierna Paulus uppmaning... Vi, dagens kristna, är inte bättre än våra bröder och systrar på den apostoliska tiden. Vi också behöver denna apostoliska uppmaningen.

Vår predikotext nämner sju saker som Paulus säger vara ”en”: **”en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp, det som tillhör er kallelse, en Herre, en tro, ett dop, en Gud som är allas Fader, han som är över alla, genom alla och i alla.”** (v.4-6) Denna enhetens sjufaldiga deklARATION styrker det som Paulus just har skrivit om, alltså vikten av att bevara Andens enhet bland oss. Enheten motiveras utifrån den andliga verkligheten. Det finns bara en kropp, som är den sanna kristna Kyrkan. Denna enigheten som gäller i den osynliga allmänna kristna Kyrkan borde återspeglas också i de synliga kyrkorna och församlingarna. Det är inte Guds vilja att kristenheten är så splittrad, även om Han tolererar det... Den sanna enheten grundas på Guds ord och därför förkastar vi den falska ekumeniken som söker enhet på bekostnad av Bibelns läror. Det finns bara en Ande, den Helige Ande. Han förhålls Kristus¹⁴ och talar genom Bibeln till oss. Vi har blivit kallad till ett hopp. Detta hoppet är inte en önskan utan en sann verklighet som grundar på Kristi liv, död och uppståndelse! Vår kallelse, som grundar på Kristi försoningsverk, våra syndernas förlåtelse, innehåller hoppet om kroppens uppståndelse och ett evigt liv. Det finns bara en Herre, Jesus Kristus. Han är den enda vägen, sanningen och livet. Han är den enda porten till det eviga livet. På sista dagen hjälper inte Buddha, Muhammed, Jungfru Maria eller helgonen. Det finns bara en tro, d.v.s. saliggörande tro. Världen är ju full av olika trossamfund och trostolkningar, men bara den tron vilken har det rätta objektet, nämligen Kristus och Hans försoningsverk, frälser. Det är genom tron på Kristus som vi blir rättfärdigförklarade. Tron skänks genom dopet. Det som Gud har givit i dopet till oss ångrar Han inte. Genom tron äger vi Kristus och Hans gåvor, men om det inte finns någon tro då hjälper inte dopet heller. **”Den som tror och blir döpt skall bli frälst, men den som inte tror skall bli fördömd.”**¹⁵, säger Bibeln. Men dopets förbund består. En döpt person kan alltid återvända till detta förbund, ty Gud är trofast och vill att alla människor ska bli frälsta! Bibeln säger: **”Är vi trolösa - han förblir trofast, ty han kan inte förneka sig själv.”**¹⁶ Dopet ska inte upprepas. Dopet är ett i en människas liv rent numeriskt. Det är också ett och samma dop som Gud instiftade genom vilken andra Guds barn har också tillträtt Guds familj. Paulus skriver till korintierna: **”I en Ande har vi alla blivit döpta för att höra till en kropp”**¹⁷. Paulus slutar här enhetslistan med att säga, att det finns **”en Gud som är allas Fader, han som är över alla, genom alla och i alla.”** Gud uppfyller alla himlarna och jorden. Han är allestansnärvarande. Det finns ingen plats så högt eller så låg att Han skulle inte vara där. Genom att Han har skapat allt är Han allas Fader, men på ett helt unikt sett är Han speciellt de troendes Fader. På grund av Sin nåd och Kristi kors och uppståndelse är Han vår Fader därför att vi är Hans kära barn genom tron. Han bor i var och en av oss och Han vill att vi ska vara eniga i tron och leva i fred och kärlek med varandra.

*Amen.*¹⁸

den 14 oktober 2006
Jan-Erik Tiri

¹³ 1 Joh 3:9.

¹⁴ Joh 16:14.

¹⁵ Mark 16:16.

¹⁶ 2 Tim 2:13.

¹⁷ 1 Kor 12:13a.

¹⁸ 1988 ord.